Embedded C

Week 3: Analog to Digital - LED Display

- C: Geheugenmanagement

Overzicht

- Week 1: Hello Arduino Basics LED
- Week 2: Buttons Interrupts
- Week 3: Potentiometer the LED Screen
- Week 4: Timers Sound
- Week 5: Integratie en individueel project
- Week 6: Integratie en individueel project

Content

- Overzicht Week 3
- Demo 1 Potentiometer
- Demo 2 Using the display library
- Demo 3 C: Geheugenmanagement
- Week project

♦ Overzicht

♦ Tutorials

♥ Demos

♥ Oefeningen

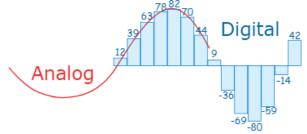
♥ Weekproject

Week 3 - Overzicht

00

Overzicht

De potentiometer:
 Analoog naar digitaal conversie

Het LED Display met een shiftregister

- De programmeertaal C:
 - Geheugenmanagement

Week 3 - Tutorials

 Θ

Overzicht

- 1 Interfacing met de Hardware
 - 1.1 Analoog Digitaal Conversie
 - 1.2 Het LED display met zijn shiftregister
 - 1.3 Wat is een potentiometer?

- 2 De Programmeertaal C
 - 2.1 Geheugenmanagement

3 – Overige Tutorials

_

Week 3 - Demos

00

Overzicht

1 - Potentiometer

Hoe de **A**nalog to **D**igital **C**onvertor die in de AVR zit, gebruiken om een analoog signaal uit te lezen en te converteren naar een getal. We gebruiken de potentiometer als leverancier van het analoge signaal.

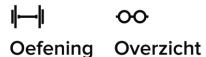
2 - Using the display library

Hoe het gebruik van de display library combineren met de ADC.

3 – C: Geheugenmanagement

We gebruiken allocatiefuncties om geheugen op de heap te alloceren. We tonen hoe je zelf een array van strings kan 'nabouwen' op de heap en opvullen en gebruiken

Week 3 - Oefeningen

Scrolling numbers

Schrijf een programma dat de cijfers van rechts naar links laat binnen 'scrollen'. Dus eerst verschijnt '1234' en één seconde later: '2345' en vervolgens: '3456', enz... Opgelet: na '7890' willen we dat '8901' verschijnt en daarna '9012' enz... Dus het programma blijft eindeloos verdergaan.

Alphabet on Display

We gaan de display-library uitbreiden zodat we ook letters kunnen tonen.

Potentiometer on Display

Deze oefening combineert het gebruik van de display library en de ADC.

C: Stack en Heap - Strafwerk

Week 3 - Weekproject

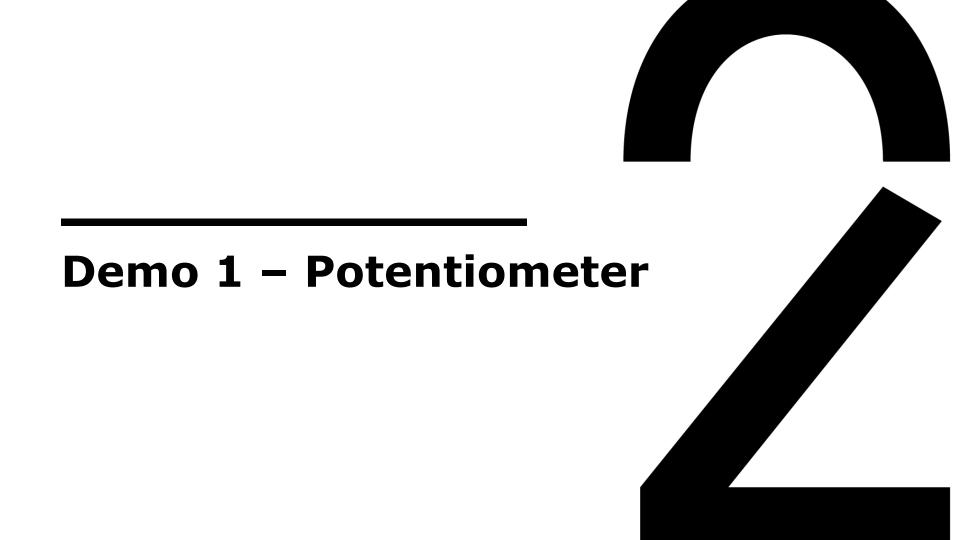
Opdracht Overzicht

Nim is een spel dat je met twee spelers speelt. Het basisspel verloopt als volgt: er liggen 21 lucifers op een tafel en om beurten nemen de 2 spelers minimaal 1, maximaal 3 lucifers weg. Wie de laatste lucifer neemt, verliest het spel.

Niet vergeten: Portfolio

- ✓ II arduino
 - > 📗 libraries
 - Project Week 1 MorseCode
 - Project Week 2 Simon
 - Project Week 3
 - Project Week 4
 - Project Week 5 & 6

Demo 1 - Potentiometer- C-code

Hoe de Analog To Digital Convertor die in de AVR zit gebruiken om een analoog signaal uit te lezen en te converteren naar een getal. We gebruiken de potentiometer als leverancier van het analoge signaal.

```
#include <util/delay.h>
#include <avr/io.h>
#include <usart.h>
void initADC(){
 ADMUX \mid = (1 < REFS0);
                                   //instellen van de reference voltage. We kiezen voor de 5V als reference voltage
 ADCSRA |= (1<<ADPS2)| (1<<ADPS1)|(1<<ADPS0); //sample rate door een deelfactor (hier 128) in te stellen.
 ADCSRA = (1 < ADEN):
                          //Enable de ADC
int main(){
 initUSART();
 initADC();
 while (1) {
  ADCSRA = (1 < ADSC);
                             //start de conversie analoog -> digitaal
  loop_until_bit_is_clear(ADCSRA,ADSC); //wacht tot conversie gebeurd is
  uint16 t value = ADC;
                             //lees het resultaat uit
  printf("Value:%d\n", value);
 return 0;
```

Potentiometers zijn instelbare weerstanden: door de 'wiper' naar links of rechts te draaien, wordt er meer of minder spanning gecreëerd.

De waarde van de **analoge poort** is een waarde tussen de 0 (0v) en 1023 (5v). Dit is afhankelijk van hoeveel spanning er loopt via de potentiometer.

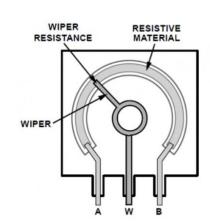
Een potentiometer kan gebruikt worden om bv. een LEDje aan en uit te schakelen met een tijdsinterval of om deze zacht en feller te doen branden.

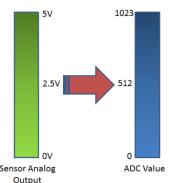

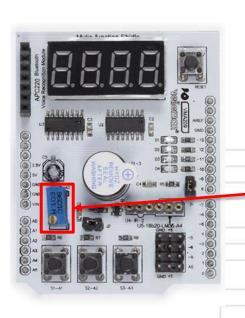

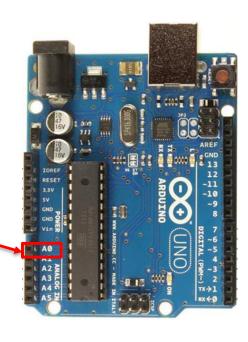

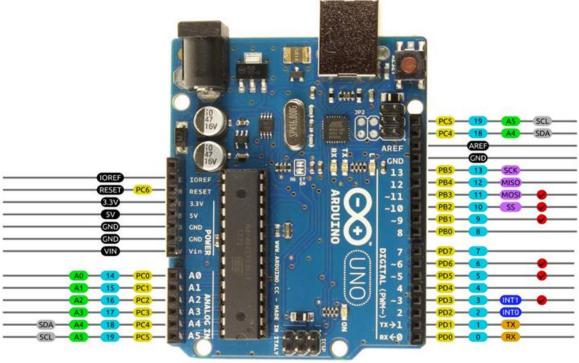

4 red LEDs	10, 11, 12, 13
3 buttons + reset button	A1, A2, A3
potentiometer (10 kΩ)	A0
4-digit, 7-segment LED tube driven by 74HC595	latch 4, clock 7, data 8
buzzer	3 (digital on-off)
socket for IR receiver (remote control)	2
socket for temperature sensor LM35 or DS18B20 (polarity!)	A4
header for APC220 shield	GND, +5V, 0, 1 (RX/TX)
free pins (PWM)	5, 6, 9, A5

27

26

25

24

23

21

20

19

18

17

16

15

PC5 (ADC5 / SCL)

PC4 (ADC4 / SDA)

PC3 (ADC3)

PC2 (ADC2)

PC1 (ADC1)

PC0 (ADC0)

GND

AREF

AVCC

PB5 (SCK)

PB4 (MISO)

PB1 (OC1A)

PB3 (MOSI / OC2A)

PB2 (SS / OC1B)

(RESET) PC6

(RXD) PD0

(TXD) PD1

(INTO) PD2

(T0) PD4

(XTAL1) PB6

(XTAL2) PB7

(AIN1) PD7

(CLKO) PB0

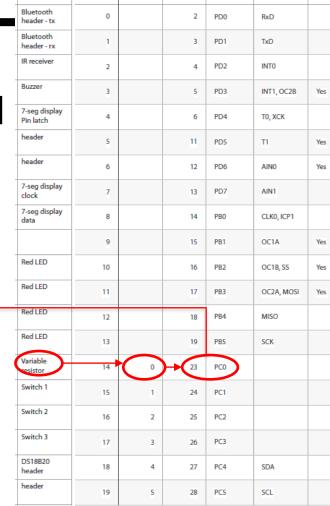
(OC0B / T1) PD5

(OC0A / AIN0) PD6

vcc

GND

(OC2B / INT1) PD3

Multi-

Function

shield V2

Digital

pin (Dn)

Analog

pin (An)

AVR pin

AVR

function(s)

AVR port

AVR

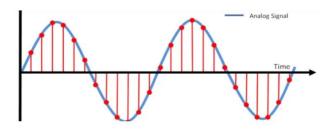
PWM

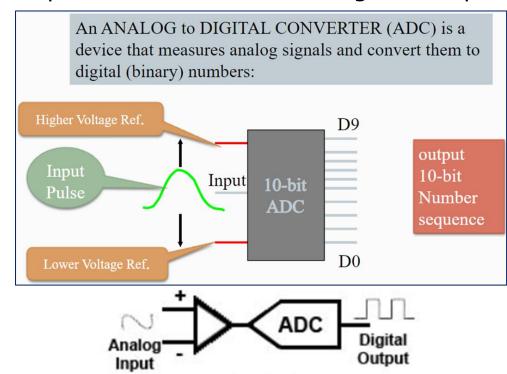
Hoe moeten we nu de waarde opmeten die we hebben ingesteld op

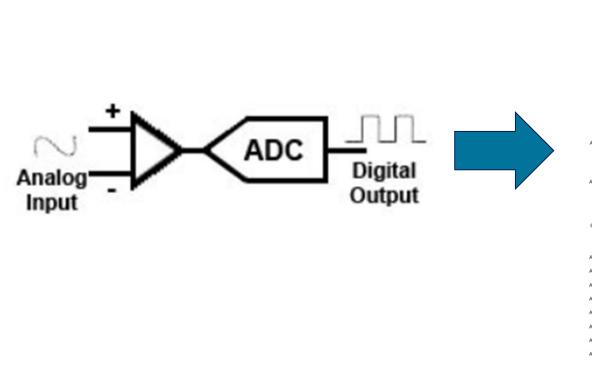
onze potentiometer?

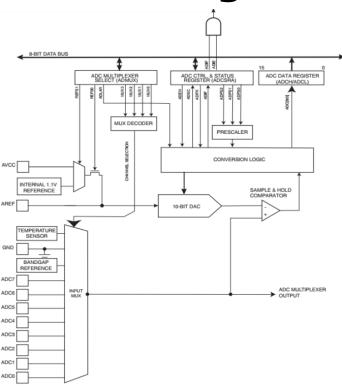
Kijken naar 0° bit van PORT C (PC0)?

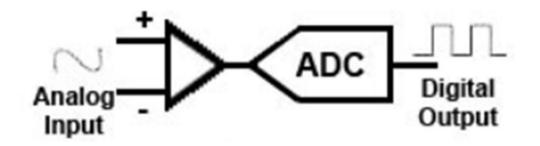
Hoe dan wel?

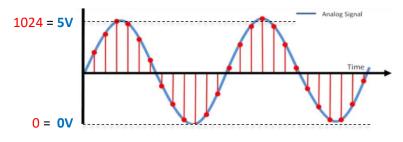
Maximale spanning: $V_{hoog} = 5 \text{ volt}$

Minimale spanning: $V_{laag} = 0$ volt

Volledige meetspanning (EFSR) = $V_{hooq} - V_{laaq} = 5V - 0 V = 5V$

ADC-resolutie (N) = 10 bits = $2 \land 10 = 1024$ niveaus

Daarom is ADC-spanningsresolutie (Q) = EFSR / N = 5/1024 = 0,00488 V of 4,88 mV.

De 10-bit ADC ontvangt input en kan gecontroleerd worden door 4 registers:

ADMUX:

ADCSRA:

• ADCL:

ADCH:

ADC Multiplex Register

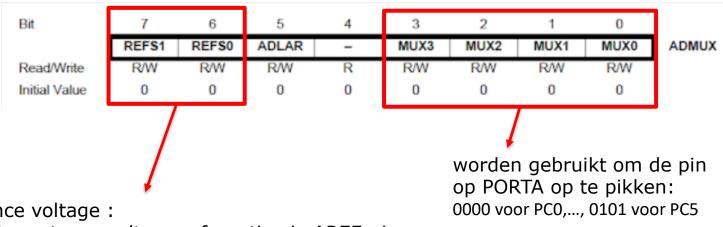
ADC Control/Status Register

Low byte of converted value High byte of converted value

uint16 t value = ADC;

	D6							ADCL
D 7	D6	D5	D4	D3	D2	D1	Do D8	ADCH

⇒ ADMUX: ADC Multiplex Register

Reference voltage:

- 00 externe voltage referentie via AREF-pin
- 01 AVCC-pin (maw zelfde als power supply nl 5 V) ADMUX = (1 < REFS0);
- 11 interne voltage referentie

Opmerking: in onze code maken we gebruik van de initiële waarden van het ADMUX-register!!

⇒ De ADC converteert een analoog signaal op regelmatige intervallen in een digital signaal. Dit interval wordt bepaald door de klokfrequentie. Een ADC functioneert binnen het frequentiebereik van 50kHz tot 200kHz. De CPU klokfrequentie van de ATMega328 is echter heel wat hoger (16 MHz). Er moet dus frequentie deling plaats vinden.

Er zijn meerdere voorgedefinieerde deelfactoren: – 2, 4, 8, 16, 32, 64, en 128 die we kunnen gebruiken door dit in het ADCSRA register in te stellen

ADPS2	ADPS1	ADPS0	Division Factor
0	0	0	2
0	0	1	2
0	1	0	4
0	1	1	8
1	0	0	16
1	0	1	32
1	1	0	64
1	1	1	128

The ADCSRA register is as follows.

Bit	7	6	5	4	3	2	1	0	1
	ADEN	ADSC	ADATE	ADIF	ADIE	ADPS2	ADPS1	ADPS0	ADCSRA
Read/Write	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	DAM	DAM	PAM	_
Initial Value	0	0	0	0	0	0	0	0	

- ⇒ Ook het activeren (enabelen) van de ADC vereist een wijziging in het ADCSRA register, nl. bit 7 (ADEN ADC ENable) op 1 zetten: ADCSRA |= (1<<ADEN);</p>
- \Rightarrow Om de analoog naar digitaal convertie te starten dient bit 6 (ADSC) op 1 gezet te worden: ADCSRA |= (1<<ADSC);
- □ Om de volgende convertie/meeting te hebben dient er gewacht te worden tot deze nieuwe convertie/meeting plaats vond (sample rate): loop_until_bit_is_clear(ADCSRA,ADSC);

Opmerking: Na een analoog naar digitaal convertie komt bit 6 (ADSC) terug op nul te staan. Dus terug op 1 zetten om een nieuwe meeting/convertie te verkrijgen.

Bit			5					0	
	ADEN	ADSC	ADATE	ADIF	ADIE	ADPS2	ADPS1	ADPS0	ADCSRA
Read/Write	P/W	P/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	R/W	
Initial Value	0	0	0	0	0	0	0	0	

Demo 1 – Potentiometer

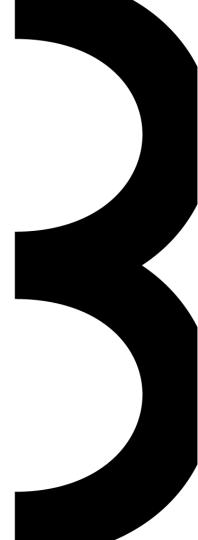
TIP:

Maak een (kleine) potentio library

```
void startPotentiometer();
uint16_t readPotentiometer();
```


Demo 2 – Using the display library

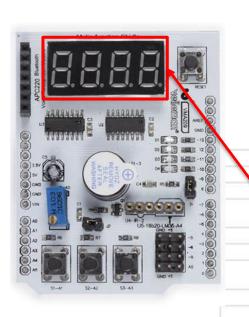

Demo 2 – Using the display library- C-code

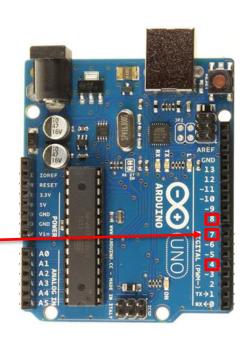
```
#include <avr/io.h>
#include <display.h>
#include <usart.h>
#include <util/delay.h>
int main(void) {
 initUSART();
 initDisplay();
 while (1) {
  for (int i = 0; i < 4; i++) {
   writeNumberToSegment(i, 8);
                                   // functie om een cijfer op één van de LEDdisplays te tonen
    _delay_ms(1000);
writeNumber(1974);
                                    // functie om een getal van 4 cijfers tonen
  _delay_ms(1000);
for (int i = 0; i < 10000; i++) { // multiplexing
    writeNumber(1974);
writeNumberAndWait(1974, 1000); // functie om een getal van 4 cijfers tonen met multiplexing en duurtijd
```

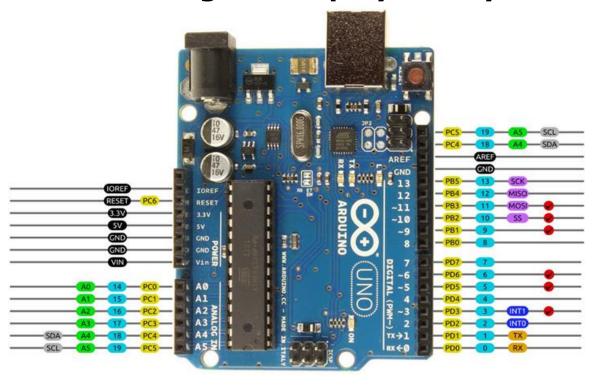
```
1 \text{ byte} = 8 \text{ bits}
       = 0bxxxxxxxx met x = 0 (= LED aan) of 1 = (LED uit)
            HGFEDCBA
                                                       121
                         111
                                        141
                                                      0xA4
                        0xF9
                                       0x99
     0b11111111
                                                   0b10100100
                     0b11111001
                                    0b10011001
          G
                                                        G
```


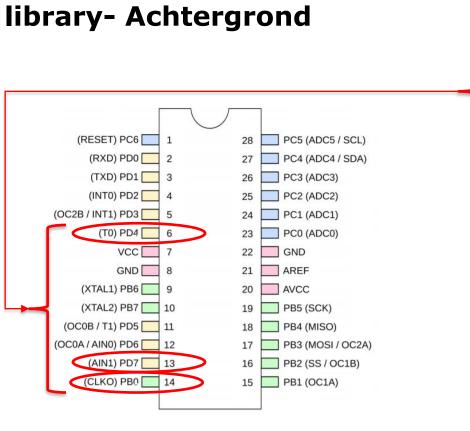

	4 red LEDs	10, 11, 12, 13	
	3 buttons + reset button	A1, A2, A3	
1	potentiometer (10 kΩ)	A0	
	4-digit, 7-segment LED tube driven by 74HC595	latch 4, clock 7, data 8	
	buzzer	3 (digital on-off)	
	socket for IR receiver (remote control)	2	
	socket for temperature sensor LM35 or DS18B20 (polarity!)	A4	
	header for APC220 shield	GND, +5V, 0, 1 (RX/TX)	
	free pins (PWM)	5, 6, 9, A5	
	(t) (t) (t)		

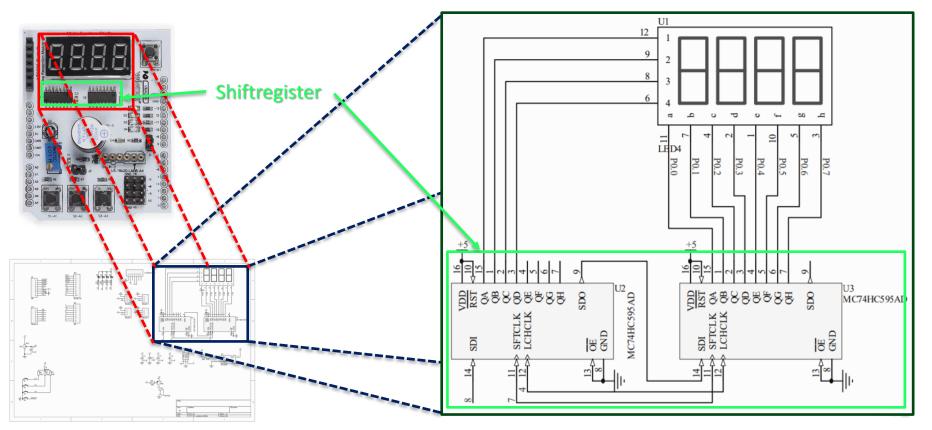

	Multi- Function shield V2	Digital pin (Dn)	Analog pin (An)	AVR pin	AVR port	AVR function(s)	AVR PWM
	Bluetooth header - tx	0		2	PD0	RxD	
	Bluetooth header - rx	1		3	PD1	TxD	
	IR receiver	2		4	PD2	INT0	
	Buzzer	3		5	PD3	INT1, OC2B	Yes
(7-seg display Pin latch	4)	6	PD4	TO, XCK	
	header	5		11	PD5	TI	Yes
	header	6		12	PD6	AIN0	Yes
(7-seg display clock	7)—	13	PD7	AIN1	
(7-seg display data	8) 	14	PB0	CLKO, ICP1	
		9		15	PB1	OC1A	Yes
	Red LED	10		16	PB2	OC1B, SS	Yes
	Red LED	11		17	PB3	OC2A, MOSI	Yes
	Red LED	12		18	PB4	MISO	
	Red LED	13		19	PB5	SCK	
	Variable resistor	14	0	23	PC0		
	Switch 1	15	1	24	PC1		
	Switch 2	16	2	25	PC2		
	Switch 3	17	3	26	PC3		
	DS18B20 header	18	4	27	PC4	SDA	
	header	19	5	28	PC5	SCL	

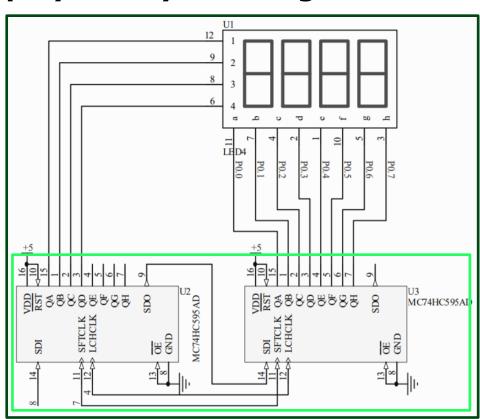
Het **shiftregister** op het extention shield horende bij de 4 digit LED display omvat 2 bytes:

- 1° byte: welke van de (8) LEDs moeten oplichten
- 2° byte: welk van de 4 displays wordt er gebruikt

In een shiftregister "schuift" men via de **serial input pin** de bits van een byte, die de verschillende pins van bv. het display moet aanspreken, binnen. Daarna wordt de byte parallel op de 8 pinnen van het display geduwd.

<u>Probleem</u>: je kan hierdoor maar één van de 4 digit LED display aanspreken.

Oplossing: **multiplexing** – in een lus snel na elkaar de 4 digital LED displays aanspreken

Hoe de twee bytes in het shiftregister krijgen?

Het 'shift-en' van een byte verloopt bit per bit.

Hierbij wordt gestart vanaf ofwel:

- ➤ Most Significant Bit First (MSBF) = uiterst linkse bit eerst
- ➤ Least Significant Bit First (LSBF) = uiters rechtse bit eerst

Via de **latch pin** wordt aangeduid of de chip informatie (bits) dient te ontvangen.

Om beurten wordt een bit uit de byte op de **data pin** geschreven waarna de **clock pin** 'pulseert' (naar high en terug naar low) om aan te duiden dat de bit beschikbaar is.

Bestudeer nu de functies writeNumberToSegment en shift in de display library.

```
#define LOW 0
#define HIGH 1
#define LATCH_DIO PD4
#define CLK_DIO PD7
#define DATA_DIO PB0
#define LSBFIRST 0
#define MSBFIRST 1
#define MSBFIRST 1
#define NUMBER_OF_SEGMENTS 8
#define sbi(register, bit) (register |= _BV(bit))
#define cbi(register, bit) (register &= ~_BV(bit))
const uint8_t SEGMENT_MAP[] = {0xC0, 0xF9, 0xA4, 0xB0, 0x99,0x92, 0x82, 0xF8, 0X80, 0X90}
const uint8_t SEGMENT_SELECT[] = {0xF1, 0xF2, 0xF4, 0xF8};
```

```
// loop through eight segments of LED display and
// shift the correct bits in the data register
void shift(uint8 t val, uint8 t bitorder) {
 uint8 t bit;
 for (uint8 t i = 0; i < NUMBER OF SEGMENTS; i++) {</pre>
    if (bitorder == LSBFIRST) {
     bit = !!(val \& (1 << i));
    } else {
      bit = !!(val & (1 << (NUMBER OF SEGMENTS-1 -i)));
    // write bit to register
    if (bit == HIGH)
      sbi(PORTB, DATA DIO);
    else
      cbi(PORTB, DATA DIO);
    // Trigger the clock pin so the display updates
    sbi(PORTD, CLK DIO);
    cbi(PORTD, CLK DIO);
```

Week 3 - Oefening

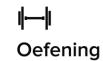
|—| Oefening

Display library gebruiken

```
void initDisplay();
void writeNumberToSegment(uint8 t, uint8 t);
void writeNumber(int);
⇒ Kan deze functie anders/beter?
void writeNumberAndWait(int, int);
⇒ Kan deze functie anders/beter?
void writeCharToSegment(uint8 t, char);
void writeString(char* str);
void writeStringAndWait(char*, int);
⇒ Zie oefening Alphabet on display
```


Week 3 - Oefening


```
void writeNumberAndWait(int number, int delay) {
  if (number < 0 || number > 9999) return;
  for (int i = 0; i < delay / 16; i++) {
    writeNumberToSegment(0, number/1000);
    _delay_ms();
    writeNumberToSegment(1, (number/100)%10);
    _delay_ms(4);
    writeNumberToSegment(2, (number/10)%10);
    _delay_ms(4);
    writeNumberToSegment(3, number%10);
    _delay_ms(4);
}
</pre>
```

Wat is het fundamenteel verschil tussen deze twee implementaties van de writeNumberAndWait-functie?

```
void writeNumberAndWait(int number, int delay) {
  int maxFactor=1;
  for (int j = 0; j < NUMBER OF DISPLAYS; j++) {</pre>
      maxFactor *= 10;
  if (number < 0 || number > maxFactor-1) return;
  int segment;
  int factor;
  for (int i = 0; i < delay / 20; i++) {
    factor = \max Factor / 10;
    for (segment=0; segment < NUMBER OF DISPLAYS;</pre>
                                       segment++) {
      writeNumberToSegment (segment,
                           (number / factor) % 10);
      factor = factor / 10;
      delay ms(20/NUMBER OF DISPLAYS);
```


Scrolling numbers

Schrijf een programma dat de cijfers van rechts naar links laat binnen 'scrollen'. Dus eerst verschijnt '1234' en één seconde later: '2345' en vervolgens: '3456', enz...

Opgelet: na '7890' willen we dat '8901' verschijnt en daarna '9012' enz... Dus het programma blijft eindeloos verdergaan.

TIP: natuurlijk gebruik je een for-loop met een teller en de modulo-operator!

Alphabet on Display

We gaan de display-library uitbreiden zodat we ook letters kunnen tonen:

In display.h:

```
void writeCharToSegment(uint8_t segment, char character);
void writeString(char* str);
void writeStringAndWait(char* str, int delay);
```

In display.c, de implementaties van bovenstaande functies samen met:

```
const uint8_t ALPHABET_MAP[] = \{0x88, 0x83, 0xC6, 0xA1, 0x86, 0x8E, 0xC2, 0x89, 0xCF, 0xE1, 0x8A, 0xC7, 0xEA, 0xC8, 0xC0, 0x8C, 0x4A, 0xCC, 0x92, 0x87, 0xC1, 0xC1, 0xD5, 0x89, 0x91, 0xA4\};
```


Potentiometer on Display

Deze oefening combineert het gebruik van de display library en de ADC.

Opgave 1:

Lees de waarde van de potentiometer uit en toont deze op de display. Maak net zoals in de demo gebruik van de 5V als referentiewaarde.

Opgave 2:

Pas de oefening aan: maak nu gebruik van 2.5V als referentiewaarde. Zoek op hoe je dit doet in het artikel onderaan de tutorial rond Analog To Digital Conversie: 1. Analoog
Digitaal Conversie

Opgave 3:

Aangezien de knoppen aangesloten zijn op PC1, PC2 en PC3, kan je de input van de knoppen ook door de ADC laten gaan. Probeer dat eens door de ADMUX aan te passen en bestudeer het (vrij zinloze!) resultaat...

Demo 3 – C: Geheugenmanagement - C-code

```
#include <stdlib.h>
#include <usart.h>
#include <string.h>
#define MAX 5
#define AANTAL 7
void drukNamen(char** namen, int aantal) {
 printString("\nNamen: \n");
 for (int i = 0; i < aantal; i++) {
  printf("de %do naam is: ", i);
  int i = 0;
  while (namen[i][j] != '\0') {
   printf("%c", namen[i][j]);
   j++;
  printString("\n");
```

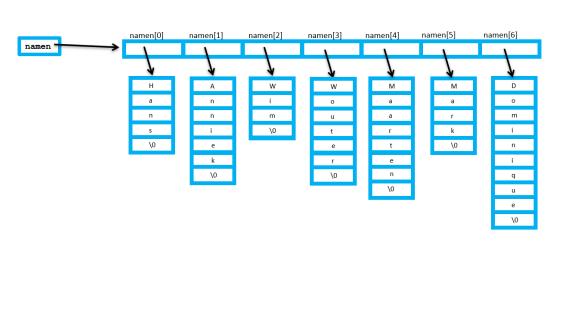
Demo 3 – C: Geheugenmanagement - C-code

```
int main() {
 initUSART();
 int* tabc;
 tabc = calloc(MAX, sizeof(int));
 printString("\nDe inhoud van de array tabc:");
 for (int i = 0; i < MAX; i++) {
    printf(" %d ", tabc[i]);
 int* tabm;
 tabm = malloc(MAX * sizeof(int));
 printString("\nDe inhoud van de array tabm:");
 for (int i = 0; i < MAX; i++) {
  printf(" %d ", *(tabm + i));
 int* p;
 p = tabm;
 for (int i = 0; i < MAX; i++) {
  *p = i * i:
  p++;
 free(tabc);
 free(tabm);
```

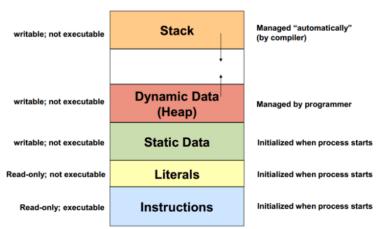
```
char namen[AANTAL][10] = {"Hans","Anniek","Wim",
           "Wouter", "Maarten", "Mark", "Dominique" };
char* pnamen[AANTAL];
for (int i = 0; i < AANTAL; i++) {
 pnamen[i] = malloc(strlen(namen[i]) + 1);
 strcpy(pnamen[i], namen[i]);
drukNamen(pnamen, AANTAL);
for (int i = 0; i < AANTAL; i++) {
 free(pnamen[i]);
char** ppnamen = calloc(AANTAL, sizeof(char*));
for (int i = 0; i < AANTAL; i++) {
 *(ppnamen + i) = malloc(strlen(namen[i]) + 1);
 strcpy(*(ppnamen + i), namen[i]);
drukNamen(ppnamen, AANTAL);
for (int i = 0; i < AANTAL; i++) {
 free(*(ppnamen + i));
free(ppnamen);
return 0;
```

Demo 3 - C: Geheugenmanagement - Achtergrond

Zie slides beschikbaar in de tutorial *C: Geheugenmanagement*

RAM

||—|| Oefening

C: Stack en Heap - Strafwerk

Schrijf een eenvoudig programmaatje dat 100 keer de zin "Ik mag niet praten in de les" naar de Serial Monitor stuurt, zodra er op de eerste knop van de Arduino gedrukt wordt. Je maakt geen gebruik van interrupts voor deze oefening.

Opdracht 2

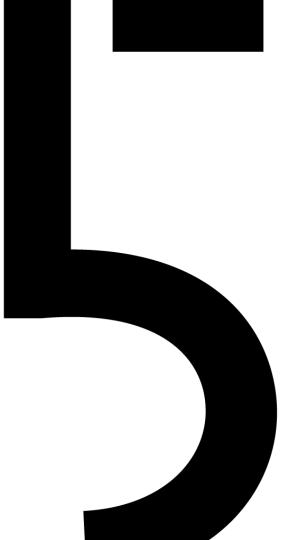
Schrijf een functie void schrijfStrafOpHeap(char zin[]) die nu de zin op de heap gaat plaatsen:

- Je alloceert juist voldoende plek op de heap om de zin te kunnen bevatten. Je moet hiervoor de lengte van de string vinden, daarvoor kan je stringfuncties uit string.h gebruiken. Vergeet de sluitnul niet!
- Je gebruikt een stringfunctie uit string.h om de meegegeven string naar de ge-alloceerde plaatst op de heap te kopiëren.

Pas nu je hoofdlus (in de main) aan, zodat bovenstaande functie gebruikt wordt om de string telkens naar de heap te kopiëren. Wat merk je?

Extra: probeer te weten te komen hoeveel plaats er eigenlijk op de heap effectief is. Je kan dit bijvoorbeeld doen door in een globale variabele bij te houden hoeveel plek je juist gereserveerd hebt, en dit elke keer af te printen...

Weekproject

Week 3 - Weekproject

00

Opdracht Overzicht

Nim is een spel dat je met twee spelers speelt. Het basisspel verloopt als volgt: er liggen 21 lucifers op een tafel en om beurten nemen de 2 spelers minimaal 1, maximaal 3 lucifers weg. Wie de laatste lucifer neemt, verliest het spel.

In deze implementatie van het spel, speel jij tegen je Arduino. De informatie mbt het verloop van het spel toon je op de 4 digit LED-dispays van het extention shield:

- De twee meest rechtse digit LED-displays gebruiken we om het aantal nog beschikbare lucifers (tussen 1 en startAantal) weer te geven.
- De meest linkse digit LED-display gebruiken we om het aantal lucifers weer te geven dat een speler wens weg te nemen (tussen1 en maxAantal).
- De 2de digit LED-display van links, gebruiken we om ofwel de letter 'C' of de letter 'P' te tonen. 'C' geeft aan dat het beurt is van de computer, 'P' duidt aan dat het aan jouw beurt is (P van Player).

Lees aandachtig de spelomschrijving op Canvas:

- Start van het spel
- Verloop spel
- Strategie computer
- Einde spel
- Uitbreiding

Bb Black board	Cursus/ Boek	Definitie	چې Discussie	Evaluatie	↓ <u>≡</u> Inleiding	O Leer doelen
Let op	C Lezen	্ব Luisteren	 ─ Oefening	Online	Opdracht	Overzicht
ঙ ≣	Reflectie	⟨ ̅̄⟩	్ల్లో-	Studeer	∵ <mark>©</mark> j:	×
Presentatie		Schrijven	Spreken	aanwijzing	Tip	Toets
Tussen	Q	(۞)	□	☼	Voorkennis	্ব
doortje	Verdieping	Verwerking	Video	Voorbeeld		Zelfstudie